

Luleå kommun

Huvudmannabeslut för grundskola efter tillsyn i Luleå kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Luleå kommun att senast den **30 april 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen på adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Luleå kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna:

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för grundsärskolan på huvudmannanivå, det vill säga:
 - a) följa upp grundsärskolans resultat i alla ämnen som har kunskapskrav samt träningskolans resultat i alla ämnesområden,
 - b) utifrån ovanstående resultat analysera på huvudmannanivå hur förutsättningar och genomförande påverkat och orsakat resultaten, samt
 - c) identifiera utvecklingsområden som finns och fatta beslut om vilka åtgärder som ska genomföras för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas.
- Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som finns i andra författningar. I detta ligger att ta ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen visar att det på huvudmannanivå finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet för grundskolor i Luleå kommun. Huvudmannen måste därför säkerställa att grundskolornas kunskapsresultat och måluppfyllelse följs upp och analyseras. Utifrån resultatet och analysen ska sedan fastställas vilka utvecklingsområden som finns och kommunen ska därefter fatta beslut om åtgärder som ska vidtas för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

Föreläggande

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens kvalitetsarbete inte uppfyller skollagens krav. Huvudmannen har ett system för uppföljning av grundskoleverksamheten i förhållande till nationella mål. Det finns dock brister i arbetet med att sammanställa och analysera kunskapsresultat och måluppfyllelse inom grundskolor respektive grundskolor med inriktning träningskola. Kvalitetsarbetet synliggör inte heller identifierade utvecklingsområden och beslut om insatser för att utveckla verksamheten. Även dokumentationen av kvalitetsarbetet brister.

Skolinspektionens motivering till bedömning av brist.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen framgår att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetssystem med struktur, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (prop. 2009/10:165 s. 304).

Föarbetena stadgar vidare att (prop. 2009/10:165 sid. 306) huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen, vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. Som exempel kan nämnas behovet av att analysera variationer mellan skolornas resultat och måluppfyllelse. Även

huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt.

Av förarbetena (prop. 2009/10:165 s 305) framgår också att det av dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bör framgå information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder.

Av tillsynen framgår att Luleå kommun har en struktur för ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå som utgår från kvalitetsarbetet på enhetsnivå. För ett par år sedan infördes ett nytt digitalt uppföljningssystem som inriktas mot läroplanens övergripande nationella mål. Verksamhetsutvecklarna beskriver dock svårigheter att synliggöra resultat inom grundsärskolan och både förvaltningsledning och verksamhetsutvecklare beskriver bristande analysarbete av resultaten. En av orsakerna till detta uppges vara att verksamheten omfattar få elever. Verksamhetsutvecklarna uppger vidare att resultat och analyser inte dokumenteras specifikt för grundsärskolan på huvudmannanivå. Av det dokumenterade kvalitetsarbetet på huvudmannanivå som Skolinspektionen tagit del av framgår att det saknas en dokumentation som tydliggör uppföljning och analys av grundsärskolans måluppfyllelse och kunskapsresultat, vilka utvecklingsområden som identifierats och vilka insatser som därför ska vidtas för att utveckla verksamheten i grundsärskola.

I intervju med politiker, rektorer och personal framgår vidare att utbildningen i grundsärskolan inte bedrivs likvärdigt och att det på enhetsnivå finns stora skillnader i hur verksamheten följs upp och dokumenteras. Politiker och rektorer uppger vidare att verksamheten för grundsärskola ofta blir en omvårdnad av eleverna och att ett större fokus behöver läggas på elevernas kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att Luleå kommun inte uppfyller författningarnas krav om systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen måste därför se till att grundsärskolans verksamhet vad gäller kunskapsresultat och måluppfyllelse följs upp och dokumenteras. Utifrån de resultat som grundsärskolans skolenheter redovisar ska huvudmannen sedan på huvudmannanivå analysera hur förutsättningar och genomförande påverkat resultaten, till exempel om och i så fall på vilket sätt organisatoriska, ekonomiska, materiella och personella förutsättningar inverkat på verksamhetens arbete. Därefter ska huvudmannen identifiera utvecklingsområden och fatta beslut om vilka åtgärder som ska vidtas för att de nationella målen för utbildningen ska uppfyllas. Det systematiska kvalitetsarbetet enligt ovan ska dokumenteras.

Av tillsynen framgår att utbildningen i grundsärskolan i dagsläget skiljer sig mycket åt i väsentliga delar, till exempel vad gäller genomförande och uppföljning av verksamheten. För att kunna identifiera vilka konsekvenser detta får för likvärdigheten i elevernas utbildning behöver huvudmannen se till att skapa ett fungerande kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet ska säkerställa att den pedagogiska verksamheten motsvarar de nationella målen för utbildningen.

Skolinspektionen vill slutligen påtala att ett systematiskt kvalitetsarbete ska bedrivas och dokumenteras oaktat hur många elever som grundsärskolan inrymmer.

Huvudmannen kan i sin redovisning presentera uppföljningen och analysen på ett sådant sätt att enskilda elever inte går att identifiera.

Motivering till föreläggande som ingripande

Luleå kommun uppfyller inte författningarnas krav och föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Luleå kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

X Joakim Blomberg

Joakim Blomberg
Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Blomberg

X Lena Johansson

Lena Johansson
Föredragande
Signerat av: Lena Johansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om verksamheten för grundskola i Luleå kommun

Fakta om verksamheten för grundskola i Luleå kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Luleå kommun under hösten 2017. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen grundskola.

I Luleå kommun bedrivs grundskoleverksamhet vid fyra skolenheter. Grundskola bedrivs vid Östra skolan i årskurserna 1–6, vid Tunaskolan i årskurserna 6–9 och vid Residensskolan i årskurserna 7–9. Grundskola med inriktning träningsskola bedrivs vid Östra skolan i årskurserna 1–6, vid Ormbergsskolan i årskurserna 1–9 och vid Björkskatans vårdcentral/Draken, i årskurserna 4–9.

Verksamheterna leds av tre rektorer och omfattar totalt 104 elever varav 32 inom inriktningen träningsskola. Åtta av eleverna får sin utbildning integrerat i grundskolan.

En omorganisation är påbörjad, vilken innebär att all grundskoleverksamhet från och med höstterminen år 2019 ska bedrivas vid Tunaskolan och ledas av en rektor.

Grundskolorna har tillgång till lokalt och centralt organiserad elevhälsa. Den centrala elevhälsan ansvarar från och med höstterminen år 2017 för utredningar om mottagande samt samordning inom grundskolan.

Enligt uppgifter i Skolverkets statistikdatabas (SIRIS) för läsåret 2016/17 var antalet elever per lärare 4,3 i Luleå kommun, vilket är något högre i jämförelse med riket där motsvarande antal var 3,8 elever. Vad gäller personalstatistik hade 91,5 procent av de totalt 13 heltidstjänsterna i Luleå pedagogisk högskoleexamen och 53,9 procent specialpedagogisk högskoleexamen. Motsvarande andel i riket var 84,7 respektive 29,4 procent.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Dokumenterade sammanställningar och analyser av kunskapsresultaten i grundskolan saknas. Enligt huvudmannen var det under läsåret 2016/17 totalt 15 elever i grundskolans årskurser 6–9 som fick betyg.